I чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St, Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 216. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 29-го ЛИСТОПАДА 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, NOVEMBER 29, 1974 No. 216. VOL. LXXXI.

ВЕЛИКА ГРОМАДА СУПРОВОДИЛА НА ВІЧНИЙ СПОЧИНОК СВ. П. ТАРАСА ШПІКУЛУ

Св. п. Тарас Шпікула

Чикаго (В. Н. - М. О.). — Коли у вівторок, 19 листопада, розійшлася сумна вістка про смерть головного радного УНСоюзу св. п. Тараса Шпікули, провідного і видатного діяча зокрема місцевої Української Громади, який очолював десятки років Дім Відділів УНСоюзу, був секретарем одного з найбільших Відділів УНС, — 221-го Братства св. Стефана, очолював Лігу Американців Українського Походження, був членом управ багатьох громадських та церковних організацій, багато членів цієї великої Громади не могли повірити, що його вже немає між живими. На жаль, це була пресумна правда. Покійний Т. Шпікула занедужав поважно перед двома тижнями і від того часу, мимо великих намагань лікарів, не надійшла в його стані поправа, а у минулий вівторок сталося неминуче — Тарас Шпікула закінчив свій життьовий шлях.

На вістку про його смерть зійшлися на окреме жалобне засідання представники організацій, в яких Покійний був діяльний, і на цьому засіданні були обговорені справи, зв'язані з похоронами цього громадського та союзового діяча. Зокрема, у зборах взяли участь представники Окружного Комітету Відділів УНС: (голова М. Ольшанський, секретарі Відділів 22, 51, 106, 114, 220, 379, 425), Дирекція Дому Відділів УНС (заст. голови А. Іванюк та члени Дирекції), члени Управи 221-го Відділу ім. св. Стефана з предсідником А. Колодієм та В. Засадним — заступником, дальше представники Ліги АУП, почесні члени УНС — п. І. Іванчук, М. Олек. Родину Покійного заступав д-р Роман Смук, який з'ясував коротко пляни відносно підготови похоронів. Для переведення похоронів збори вибрали окремий Комітет, до якого увійшли — д-р Роман Смук, М. Ольшанський, мгр В. Ничай, Андрій Іванюк і В. Засадний.

Тіло Покійного Т. Шпікули було зложене в Похоронному заведенні Музиків при вул. Чикаго і Левіт, де в четвер і п'ятницю — 21 і 22-го листопада вечером, були відслужені заупокійні відправи. Правили священики катедри св. о. Николая, зокрема парох о. шамбелян П. Леськів, о. канцлер В. Білинський та о. шамб. Я. Свищук. Мішаний хор „Славута" — під мист. управою проф. Яримовича, запрошений Комітетом, співав оба вечори під час цих сумних церковних відправ. Прощальні слова, що підкреслювали заслуги для УНСоюзу і для Громади цієї небуденної, а рівночасно скромної людини - діяча, виголосили першого вечора Михайло Ольшанський від Чикагської Округи УНС, в українській мові, а Микола Олек по-англійськи. Слідуючого дня — в п'ятницю, 22 листопада, Иосип Лисогір, головний предсідник УНС, мгр Володимир Ничай — екзекутивний секретар Ліги АУП, інж. Степан Куропась — кол. заст. гол. предсідника, та Іван Іванчук — кол. член Контр. Комісії УНС. Численна участь громадянства, членів і нечленів УНСоюзу, велика кількість квітів-вінків від організацій та приватних осіб, численні коверти із записами на церковні відправи та добродійні цілі — були наглядним доказом, як громада оцінювала довголітню, повну посвяти працю Покійного, який ніколи не жалів труду і часу, якщо ішло про її розвиток і добро.

Почесну сторожу при домовині держали Лицарі Колюмба з катедри св. Николая, членом якої був Покійний від початків побуту в Чикаго, а представники різних організацій в довгих рядах стояли по обох боках домовини. Похорони св. п. Тараса Шпікули відбулися в

(Продовження на стр. 4-ій.)

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ ПОЧИНАЄ СВОЮ ЮВІЛЕЙНУ КОНВЕНЦІЮ

Ню Йорк. — Цієї п'ятниці, 29-го листопада, тут в приміщеннях готелю Статлер Гілтон починається 17-а з черги і цим разом Ювілейна Конвенція Союзу Українок Америки. Конвенція триватиме до 1-го грудня включно та проходитиме під знаком 50-річчя існування цієї нашої центральної та вельмизаслуженої жіночої організації.

В програмі Ювілейної Конвенції, крім формальностей і звичайного порядку нарад та вибору нових керівних органів СУА, передбачено: в п'ятницю спільний полуденок у честь теперішньої голови СУА ред. Лідії Бурачинської, з промовою Стефанії Пушкар про 50-ліття СУА і слово почесної голови Олени Лотоцької. Наступного дня, в суботу, 30-го листопада, о год. 7-й вечора в тому ж готелі в залі „Террасе Волрум" відбудеться Ювілейний бенкет, на якому Іванна Рожанковська і Анастасія Вокер виголосять доповіді. Крім того, на бенкеті відзначать довголітніх членок й проголосять список почесних членів СУА. У мистецькій частині бенкету виступлять: солістка Іванна Мигаль і поетеса Зоя Когут з Австралії; фортепіяновий супровід д-р Ігор Соневицький. Бенкетом проводитимуть Люба Абрамюк-Волинець і Олександра Різник. Відкриє бенкет голова Конвенційного Комітету Олександра Кіршак.

В неділю, 1-го грудня, після Богослуження, відбудеться о год. 10-й рано панель, на якому буде три доповіді: „Немає сьогодні без учора і завтра" — д-р Іванна Ратич; „Наша позиція в громаді" — Марія Даниш і „Фінансова перебудова у практиці" — Мирослава Савчак. Вибір нової Головної Управи передбачено на суботу, год. 3-ту по полудні. До участи в бенкеті запрошено багато представників культурного світу і жіночих об'єднань та суспільно-громадських надбудов.

З нагоди цієї Ювілейної Конвенції була запляновано в „Свободі" окрема Ювілейна сторінка СУА, але не пощастило її надрукувати з уваги на спізнену доставу більше сторінкового газетного паперу. Призначені для тієї сторінки статті ред. Лідії Бурачинської, голови СУА, та ред. Ірини Пеленської, включені в редакційну сторінку „Свободи" в цьому числі.

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНВЕНЦІЙНИЙ КОМІТЕТ СУА

На фото побіч — створений ще в січні минулого року Ювілейний Комітет для підготови теперішньої Ювілейної Конвенції, що його очолює тодішня голова Окружної Управи СУА в Ню Йорку, п-і Леся Кіршак. На фото, у першому ряді (зліва): Н. Хоманчук, М. Душник, Р. Полчі, Л. Кіршак — голова, О. Різник, П. Книш, М. Барагура, О. Руда: у 2-му ряді: І. Куровицька, М. Савчак, О. Процюк, О. Роговська, У. Любович, Е. Єнсен, Н. Савчук, Л. Гой, О. Сливка. Неприявні: О. Гасцька, І. Бенцаль, М. Даниш і Г. Титла.

Комітет оформився: голова — Л. Кіршак, містоголови — М. Даниш і Л. Різник, секретарки — М. Данилюк і О. Руда і скарбник — П. Книш. Комісії: адміністраційна — І. Куровицька, О. Руда і Р. Полчі; Реєстраційна: О. Гентіш, Д. Камінська, Н. Хоманчук; Бенкетова: О. Роговська, І. Бенцаль, О. Сливка і М. Томорук; Пресова: І. Падох і О. Процюк; Зв'язків: М. Душник; Програмова (під час бенкету): — Н. Савчук, Л. Гой, і О. Гасцька. Окремою комісією була комісія видавнича, яка відповідала за видання Конвенційної книжки: Уляна Любович, М. Барагура, Е. Єнсен і М. Савчак.

У СОВЄТСЬКІЙ КАТОРЗІ: ВАЛЕНТИН МОРОЗ ГОЛОДУЄ

ДЕНЬ ГОЛОДІВКИ

151

РОЗМОВА З ЛЮДИНОЮ, ЯКА БУЛА НА ДНІ ПЕКЛА...

Клівленд (Д. Г.) — Коротка розмова з людиною, яка ще тому кілька тижнів перебувала на дні пекла — в царстві Гулагу, — яка їла разом з Євгеном Сверстюком, Левком Лук'яненком лагерну баланду, лишає потрясаючо глибоке враження.

Пригадується зустріч з Анатолієм Радигіном, і як тоді, так і тепер хочеться довго дивитись тій людині в очі, які бачили те, що нам ледве можливо уявити.

Цією людиною є литовець Сімас Кудірка, який після чотирьох років совєтських таборів (Перм, Кучено, Явас) і Владимирської тюрми, з родиною прибув до ЗСА і тепер об'їжджає більші литовські громади.

Полуденок в елегантнім ресторані, деякі діячі з литовського середовища, небагато представників преси, симпатичний молодий чоловік з радіостанції, і ми з чоловіком - двоє українців. Пішли туди фактично не прошені — але так дуже хотілось побачити, ні — побути, в тій самій кімнаті з людиною „звідтам", живим свідком, того, про що світ не хоче знати. Зустріла нас щира литовська приязнь до українців, декого вже знаємо, з деким знайомимось, як ось з Альгісом Руксенасом, автором книжки про Кудірку „День Ганьби", роздаємо брошурки про українських в'язнів (видання „Смолоскип").

Литовський священик проказує молитву, дякує Всевишньому за щасливе врятування родини Кудірків, мимоволі дивлюсь на дружину Сімаса Кудірки, її лице зворушене, сльози в очах. Я така рада, що вони тут, а не там, але страшно закрадається і жаль, що за тим столом не стоїть Раїса Мороз, або Ліля Сверстюк, або . . . їх так багато.

А потім є нагода поговорити. Оповідаю йому, що українську громадськість в ЗСА постійно інформувала наша преса, зокрема „Свобода", про його долю — від того ганебного дня видачі до його прилету до Ню Йорку. Теплий погляд зі Сімаса очей і дружня усмішка для українців.

Про них в нього найкращі спомини. Це відважні, сильні люди. Ще ось недавно, лише 21-23-го червня 1974 р., був страйк в Явнім таборі — табірна влада жорстоко побила молодого студента Сапеляка (йому 19 чи 20 р.), і Сверстюк, Лук'яненко, Покровський (син священика, вже 25 р. в таборах) беруть участь у страйку. Так, Сверстюк прекрасна людина, фізично змучений (Сімас показує на тарілки — каже, все їджения там смердюче, тяжка робота), але морально й духово він сильний і дуже поважаний. Таким теж є Лук'яненко по чотирнадцятьох роках ув'язнення. Говорю про те, які щасливі мусять бути литовці, що їх старання увінчались успіхом, і вони його вирвали на волю, а ми, українці, ще того не діждались. Сімаса лице поважніє і він каже: „Знаєте, ви мусите собі уявити, що там у таборах українців держить в своїх лапах скажений, дикий звір". Стає моторошно і, здається, чую безнадійність у його голосі.

Що держить політичних в'язнів? — Це люди високих ідеалів, їх світогляд гуманний, в них є сильне переконання, що ПРАВДА за ними — це в'яже людей різних національностей, вони черпають сили витримати один від одного. Вони знають про наші акції у вільному світі, переважно від родини, яка приїздить їх відвідувати, і такі вістки для них більший корм ніж їжа. Обов'язково треба писати до в'язнів (найкраще нехай пишуть люди, які тут не є політичними активістами) коротенькі, реєстровані листи загального характеру. Можливо, що 10-20 таких листів в'язень не одержить, але як лиш один лист попаде йому до рук — це для нього свято. Він сам отримав чотири листи від людей із ЗСА, це було як кисень для людини, яку душать. Коли в'язень знає, що про нього хтось думає, за нього клопочеться — це дає йому сили видержати ще один день, ще рік. Йому тоді навіть не страшно там вмерти, бо він знає, що він не вмре забутий і незнаний (пригадується Михайло Осадчий — „моя перспектива в житті, перерубана вже, не дуже хвилює мене, бо коли я в любимій галузі літератури нічого не лишу — не в силу своїх бажань — народові, то якщо мої муки комусь дадуть більший політ фантазії і поштовхнуть його до роботи — то вже в цьому я буду бачити користь свого життя").

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЗАПОВІДАЮТЬ ПОШИРЕНЕ ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОЇ ЕКЗЕКУТИВИ ФКУ

Кембрідж, Масс. — Згідно з повідомленням Фонду Катедр Українознавства, 13-14 грудня у приміщенні Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету відбудеться поширене засідання Головної Екзекутиви ФКУ і зустріч з членами Комітету Українських Студій, Наукової Ради Катедр Українознавства і Контрольного Комітету. Упродовж першого дня присутні матимуть змогу познайомитися безпосередньо з працею Інституту, співпрацівниками і працівниками Інституту, бібліотекою. Другого дня представники Головної Екзекутиви (голова, організаційний референт, секретар, керівник бюра) подадуть звідомлення з праці, а про працю Гарвардського Центру Українських Студій поінформують проф. О. Пріцак, д-р О. Субтельний, Уляна Пасічник та Едвард Касинець. На зборах будуть винесені відповідні постанови.

СЕНАТОР БАКЛІ ПОВЕРНУВСЯ З СССР, ПОТВЕРДЖУЄ ПОСИЛЕНУ РЕПРЕСІЮ

Албані, Н. И. — Після однотижневого перебування в Совєтському Союзі, сенатор Джеймс Л. Баклі, республіканець - консерватист з Ню Йорку, заявив у вівторок, 26-го листопада ц. р., пресовим кореспондентам, що кремлівські ватажки стосують „інтенсивну репресію в межах своєї країни". Баклі вважає, що детент правдоподібно викликав страх у совєтських керівників, які бояться, що поліпшення зв'язків з іншими країнами може в будучому допровадити до ще більшої вимоги внутрішньої свободи. Сенатор зустрічався з дисидентами, які інформували його про арешти, відібрання дозволу на високу освіту і професійну активність і навіть відтинання телефонічних апаратів, щоб позбавити людей телефонічного зв'язку. Баклі нагадав приявним про 6.000 німців, які були вивизені після Другої світової війни в глибину азійської частини СССР, а які тепер намагаються виїхати з Совєтського Союзу: заявив, що інтервеніював в совєтському уряді і в переговорах з міністром внутрішніх справ Ніколаєм А. Шолоховим в справі 15 литовців, які вже від довшого часу намагаються еміґрувати за кордон і — за повідомленням „Н.И. Таймсу" „двох росіян, які вмирають в тюрмі". Мова очевидно, про Валентина Мороза і Леоніда Плюща. Баклі одержав обіцянку, що совєтські власті розглянуть усі ним порушені справи. Сенатор пригадував також Ніколаєві Шелохову про утиски на релігійному відтинку і на відтинку еміграції. „Можливо, — каже Баклі, — вони подумали, що це не наша справа і ми не повинні вмішуватись до неї. Але воно так не є, „бо там, де ми вкладаємо наші гроші, там і є наш інтерес". Баклі вважає, що торговельний договір і головно торговельні полегші для СССР треба використати для облегшення долі совєтських громадян. Помимо того, що Сенатор мав мало нагоди говорити з пересічними людьми в СССР, які бояться зустрічатись з людьми Заходу все одно його подорож до Совєтського Союзу була корисною помимо того, що вона ще більше скріпила його скептицизм про поліпшення співпраці між Вашинґтоном і Москвою.

Іван Хрін з Віндзору зложив $25,000 на Шевченківську Фундацію

Вінніпеґ (КУК). — Іван Хрін, відомий діяч української громади у Віндзорі, довголітній секретар місцевого Відділу УНС, зложив з нагоди XI Конґресу Українців Канади дальших 5,000 дол. на Шевченківську Фундацію, і в цей спосіб його вплати досягнули разом суму 25,055.00 дол.

З-поміж одинадцяти меценатів, вплата п. Хріна є найвищою, яку Шевченківська Фундація дотепер одержала від індивідуальних жертводавців на збереження і розвиток української культури в Канаді.

Складаючи свою вплату під час XI Конґресу, п. Іван Хрін заапелював палкими словами до всіх делеґатів Конґресу і до українців доброї волі, щоб вони пішли його слідами і допомогли Шевченківській Фундації в найближчому часі осягнути передбачений капітал одного мільйона долярів.

Рада профспілки вуглекопів схвалила новий робітничий контракт

Вашинґтон. — У вівторок, 26 листопада, 38-членна Рада для переговорів робітничої спілки вуглекопів спочатку відкинула, а кілька годин пізніше схвалила новий 3-річний робітничий контракт, виготовлений представниками працедавців і робітничої спілки в неділю, 24 листопада. Робітничий контракт тепер ще мусить бути ратифікований 120,000 рядовими членами профспілки вуглекопів, які голосуватимуть в цій справі в понеділок, 1-го грудня. Таким чином страйк вуглекопів, який розпочався 12 листопада, може закінчитися вже в половині наступного тижня. Але коментатори вказують, що ще не відомо, чи рядове членство робітничої спілки погодиться на цей контракт. Страйк вуглекопів має дуже неґативний вплив на різні сектори американської економіки.

ПРИПІЗНЕНА ДОСТАВА ГАЗЕТОВОГО ПАПЕРУ

„Свобода" одержала повідомлення, що очікувана на початку цього тижня достава газетового паперу (з Канади) на кілька днів припізниться і це заставило змінити плян у видаванні „Свободи" цього тижня. Йдеться зокрема про доставу шість- і вісім-сторінкового паперу. І так: сьогоднішнє число „Свободи" друкується в середу, 27-го листопада, з датою п'ятниці. „Свобода" з датою четверга, 28-го листопада, не появиться з уваги на Свято Подяки. У п'ятницю, 29-го листопада, появиться тільки англомовний „Український Тижневик" без українськомовного щоденника. Брак більшесторінкового паперу заставив також припинити продовження друку Протоколу 28-ої Конвенції УНС та внеможливив друк запланованої і приготованої до друку окремої Ювілейної Сторінки Союзу Українок Америки. Призначені до друку на тій сторінці статті ред. Ірини Пеленської та ред. Лідії Бурачинської, голови СУА, включені в редакційну сторінку „Свободи". Згідно з повідомленням, нова посилка газетового паперу буде доставлена „Свободі" на початку наступного тижня.

Президент Форд назначив нового директора для Енергетичного Управління

Вашинґтон. — Президент Джералд Форд у понеділок, 25 листопада, повідомив, що новим директором Федерального Енергетичного Управління буде Френк Ґ. Зарб, дотеперішній спів-директор Бюра Управління та Бюджету. Френк Зарб мусітиме уступити із свого посту в цьому Бюрі, але надалі залишиться екзекутивним директором недавноствореної Ради Джерел Енергії, головою якої є секретар для внутрішніх справ Роджерс Мортон. Таким чином Френк Зарб займатиме два важливі пости в ділянці енергії. Дотеперішній директор Федерального Енергетичного Управління Джон Совгил був змушений зрезиґнувати, бо президент Форд і секретар Мортон не погоджувалися з рядом його пропозицій.

Мехіко зірвало дипломатичні зв'язки з Чіле

Мехіко Ситі. — Мехіканське міністерство закордонних справ у вівторок, 26-го листопада, повідомило, що Мехіко зриває дипломатичні зв'язки з військовим урядом Чіле. Про це рішення повідомив кореспондентів пресовий секретар Міністерства Енріке Ґутієррес. Відносини між Мехіко і Чіле були напружені від 11 вересня 1973-го року, тобто від державного перевороту, який повалив владу чілійського марксистського президента Сальвадора Альєнде. Тоді Мехіко було відкликало свого амбасадора, а справи мехіканської амбасади в Сантіяґо були в руках „повіреного в справах". Тепер навіть ці дипломатичні зв'язки зліквідовано.

Румунська компартія почала свій конґрес

Букарешт. — Понад 2,400 делеґатів приймає участь в XI конґресі Румунської Комуністичної Партії, який почався тут в понеділок 25-го листопада. З головною промовою першого дня виступив генеральний секретар компартії Нікола Чаушеску, який у понад п'ятигодинній промові заторкнув всі аспекти румунської внутрішньої і зовнішньої політики. Н. Чаушеску у своїй промові заповів продовжування тієї самої системи правління, тобто абсолютної контролі партії над усім національним життям в Румунії, яка, як говорив він, повинна зберегти значною мірою незалежність від совєтського бльоку, виходячи з засади, яка управнює кожну окрему компартію мати власний погляд на „шлях до соціялізму".

„Українці перемагають"

Франкфурт. — Під таким заголовком німецький щоденник „Франкфуртер Альґемайне", а також інша німецькомовна преса написали під великими заголовками про футбольні змагання за чашу Европи, які саме тепер відбуваються в різних країнах. До найкращих дружин, які перемагають належить Київське „Динамо", що є чемпіоном СССР і репрезентує в тому випадку цілий Совєтський Союз. У вівторок, 5-го листопада 1974 р. Київське „Динамо" перемогло дуже сильну західньо-німецьку дружину „Айнтрахт" з Франкфурту з рахунком 2:1 (2:0) воріт. Тому, що українці виграли і перший мач із згаданою дружиною 3:2, вони увійшли до чвертьфіналу цих змагань за чашу Европи. На цих змаганнях між „Динамом" і „Айнтрахт" в Києві було, за повідомленням преси, біля 50,000 глядачів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Подякуймо Господеві

Було це 353 роки тому. Перші прочани, які причалили до невідомих і непевних берегів Нового Світу в Плимуті, щоб на новому континенті шукати кращої долі, головно волі, влаштували перше Свято Подяки, щоб подякувати Господеві за те, що бодай частині з них допоміг пережити найжорстокішу зиму та діждатись перших жнив. Опісля інші колонії в Массачусетс, Коннектикат, пішли за прикладом прочан у Плимуті і почали святкувати один день в році, як День Подяки Господеві за одержані ласки. Так почався День Подяки, що його Конґрес З'єднаних Стейтів окремою резолюцією в 1941-му році встановив, як загально національне свято.

Згадано, що від першого Дня Подяки прочан у Плимуті пройшло 353 роки і навряд чи є в світі друга країна і другий нарід, які мали б стільки причин до вдячности Господеві за все, зокрема за волю і добробут. До тих щасливців належимо тепер і ми, українці в Америці. Що більше, мавши на увазі жахливу недолю нашого народу, наших рідних братів і сестер у совєтській неволі, ми повинні б не один раз в році святкувати цей День Подяки, але кожного дня і кожної години благословити Господа за те, що не тільки врятував нас з дому неволі, але й дозволив нам користуватись найбільшою волею та найбільшим добробутом.

Але, як швидко забувається недолю, як часто добродійства приймається, як якусь належність. Скільки є між нами таких, які ще два десятиріччя тому в якомусь скитальському таборі, в холоді і голоді, могли тільки мріяти про те, що сьогодні стало для них в Америці дійсністю. В День Подяки нехай кожний з нас сам — як кажуть — вдариться в груди і перевірить свою власну совість, чи і наскільки він подякував Господеві за одержані ласки, подякував молитвою, турботою і допомогою для знедолених братів.

На молитву і на добрі діла ніколи не є запізно. Подякуймо ж Господеві молитвою і добрими ділами!

Оправданий песимізм

На днях у „Свободі" була опублікована стаття І. Смолія про „Забутий пріоритет". Автор статті поставив перед очі усієї нашої громади незвичайно гірку і болючу правду, що стосується нашої літературної творчости і наших працівників пера — поетів та письменників. Треба згодитися з ним, що українська спільнота в діяспорі по сьогоднішній день не зуміла виявити належного зрозуміння до потреб, ролі і місця нашої літератури, відтиснувши все те, що зв'язане з літературою і її творцями на далекий плян.

Ситуація на відтинку літератури в нас не тільки погана, але й трагічна. Опинившись у полоні псевдополітики і псевдопартійної боротьби за псевдоцілі, ми призабули за суттєве, за те, що нам приходиться змагатися за збереження національної субстанції, за справжні національні ідеали. „Пройшовши різні фази пріоритетів, наша громада ісповідує багато пріоритетиків, кожний для себе. Література, письменники мають тут з погляду різних політичних груп наскрізь утилітарну функцію реалізування отих пріоритетиків", — пише автор, сам український письменник.

Трагічні перспективи перед нашими письменниками і поетами. „Вони б'ються об льоди холоду і, часто, ворожости партійних середовищ, пробуючи просмикнутися поміж густо розставлені перегороди. За свої заощадження і датки небагатьох прихильників пригадують себе наші літературні недобитки світові і громаді час від часу новою книжкою, новим твором, ждуть з тривогою, чи не розгромлять їх за якесь слівце критики, за тверезішу оцінку нашої політичної дійсности, бо, горе, піде шептана пропаганда, і не продаси ні десяти примірників".

До такого важкого закиду-обвинувачення не треба нічого додавати, але не можна від нього нічого відійняти. Ставлячи його тепер перед очі нашого суспільства, ми хочемо звернути його увагу на конечність привернути „традиційний пріоритет нашій літературі".

Яка Ваша думка? Ваш речевий голос у цій справі радо надрукуємо.

ЗАМІСТЬ РЕДАКЦІЙНОЇ

Наше домагання

Союз Українок Америки переживає свою велику хвилину: в Ню Йорку відбудеться з кінцем цього тижня сімнадцята Ювілейна Конвенція СУА. У днях 29, 30-го листопада і 1-го грудня 1974 р. почнуться наші ювілейні святкування. Ювілейна Конвенція буде першим акордом у радісній симфонії нашого ювілею. Відблиском її стануть ювілейні свята в наших Округах, що будуть проходити в 1975 році для вшанування й усвідомлення цих роковин.

Ця подія глибоко схвилює і потрясе серце кожної членки СУА. Вона зрозуміє, що на той шлях, яким вона йшла кілька чи кільканадцять років, інші жінки стали вже давно. Це могли бути її матері чи бабуні, які в заранні нашого громадського життя відчули потребу самовияву і стали на службу своїй Батьківщині.

Багато праці і зусиль покладено на тому 50-літньому шляху! Багато осягів позначило його впродовж тих років, траплялися і невдачі. Але в тій щоденній боротьбі з труднощами, у тому щирому змаганні до кращого виростали працівниці на відданих і досвідчених громадських діячок. Союз Українок Америки виріс у силу, без якої не можна вже тепер уявити собі нашого громадського життя.

Та чи справді розуміє й оцінює це українська громада? Є багато доказів на те, що нашу працю вміють пошанувати, що з нами рахуються, а навіть за нами шукають. Ми здобули місце у проводі наших громадських централь, без нас не обійдеться ніодна поважна акція чи кампанія. Але чи справді маємо таку питому вагу, на яку заслуговуємо в наше 50-ліття?

Із цим, власне, звертаємось до української громади. У нашому ювілейному році сподіваємось, що наш громадський шлях буде належно оцінений. Віримо, що наші осяги, які збагатили, а то й розбудували неодну ділянку громадського життя, знайдуть належне зрозуміння. Ми певні, що краща частина нашого громадянства вже віддає нам признання, на яке ми заслуговуємо. Але широкий загал ще не дійшов до того, щоб признати нам вплив на громадське життя.

Стоїмо перед Міжнародним Роком Жінки, що буде проголошений у 1975 році. У тому році окремі держави, члени Об'єднаних Націй, перевірять і впорядкують становище жінки у своїх країнах. Те саме завдання стоїть перед українським суспільством. Бо в 1975 році українське жіноцтво також висуне це домагання до свого духовного, політичного і громадського проводу. Ми віримо, що 50-літній шлях СУА нам у тому допоможе.

Л. Бурачинська

І. Пеленська

„ГИМН УПЕРТИМ"

(З нагоди Золотого Ювілею Союзу Українок Америки)

50-річчя живої організації це півстолітній Ювілей її постійного труду і невмирущої думки. Це гимн тим „упертим", які не сходять із стійки не упродовж дня чи ночі, але десятиліть. Тим, яких творча снага надихає і майбутні покоління.

Уже на заранні еміґрації, в далекій від України Америці, поставали зародки жіночих організацій. Одинцем, відірваними гуртами, без претенсій на широкий засяг дій. З історичної перспективи видніють сьогодні поодинокі етапи організаційного шляху: 1897 рік з постанням Сестрицтв; 1920-ті роки з „Жіночими громадами", „Жіночими секціями", „Жіночою поміччю" та іншими; 1925-ий рік із об'єднанням в один „Союз Українок"; 1932-ий з першим Жіночим Конґресом, основою організаційного розмаху і розвитку діяльности.

Шлях творення не був легкий. Наші дівчата й жінки працювали здебільшого у фабриках тютюну, без відповідних санітарних умов і після шести років виснажливої праці виходили з цих фабрик із втраченим здоров'ям, часто сліпі. Вони мешкали в убогих приміщеннях давнтавнів, не знали англійської мови, не мали суспільного забезпечення. А одначе, заходячи в нуждені хатини українських робітниць, тодішня голова, а тепер почесна голова СУА, Олена Лотоцька, знаходила в цих хатинах образ Богоматері, прибраний зіллям і вишиваним рушником, у скринях — скарби вишивок і різьби, рідну мову і щире серце української жінки. І на цих етно-ґенетичних первнях була побудована пізніша величава будівля організованости, братньої допомоги і культури.

Пише сучасна поетка:

Колись їхали в світ
наші бідні селяни
В незнане. Злиднями в світ
гонимі.
Їх називали „заробітчани"
І ніхто не задумувався
над ними.

Як ми згадували, дехто задумувався. І ці „в світ гонимі" вкладом праці і Божою волею зуміли не лише побудувати приватне життя, але завдяки своїй жіночій організації стати активними учасниками будови церковного і суспільно - громадського. І не лише в Америці. У добі Визвольних змагань вони давали моральну і фінансову допомогу скривавленій Батьківщині, а від 30-х років до неї йде від СУА систематична допомога. Ті, які на Рідних землях потребували датку на церкву, чи народний дім, ті, які обходили культурні свята і ювілеї Ольги Кобилянської, Софії Русової, Франка і Лесі Українки, ті, які потерпіли від стихійних нещасть і політичних катастроф, ті, які потребували рятунку для вдів і сиріт в таборах Ді-Пі, ті, які не мали фондів на вдержання дитячих садків і шкіл в Европі після Другої світової війни, ті, які сьогодні не мають на студії в Бразилії і Арґентині, — всі вони відчували і відчувають помічну руку Союзу Українок Америки. Ця величезна допоміжна праця, замкнена у трьох простих словах — „суспільна опіка СУА" — вміщає роки робочих вечорів, сотні співчутливих сердець і понад чверть мільйона рахункових позицій.

Проте, на харитативній ділянці не обмежується вклад СУА в українське життя. Цей вклад не менший в ділянці українського мистецтва. Від першої участи в міжнародній виставці в Чикаґо 1933 року відбуваються безупинно виставки давніх і новотворених зразків мистецтва, які зуміли створити своєрідний культ української матеріяльної культури. Плекання окремими членками і Відділами нашої вишивки, тканини, писанки, різьби, скульптури, відтворення народного одягу різних частин України та історичного княжих часів, завершилося збіркою, яка дає основу до створення українського народного музею.

З розвитком образотворчого мистецтва молодшими поколіннями з'явилася потреба допомоги нашим мисткиням. Серії виставок образів і скульптур різних напрямків і стилів влаштовує Союз Українок у Ню Йорку, а тепер і в інших місцевостях, в американських наукових і економічних установах, де вони ширять знання про українське мистецтво. Про твори жіночого пера говорять загалові бібліографії і виставки книжок при різних організаційних і святочних нагодах.

Величезні заслуги СУА є в ділянці виховній, у праці над матір'ю і дитиною. Доповіді, реферати, статті, семінарі, панелі, конференції, курси виховниць і господарські, організація дитячих садків і дитячих імпрез, література для виховної праці, — це дуже загальний білянс успіхів на цій національній ниві, яка виховує українську людину навіть на нерідному ґрунті.

Не був занедбаний і державно - творчий сектор, яким був і є зв'язок з українськими громадськими й політичними установами та з американськими жіночими організаціями для пропаґанди української справи.

Для українського жіночого міжнародного руху Союз Українок дав свій вклад активною участю у створенні Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, і упродовж 25-ти років співдією з її проводом і членами-організаціями, дає місце в своєму журналі для сторінки СФУЖО.

Підсумовуючи вклад СУА в національну скарбницю, не можна поминути і органу СУА „Наше Життя", журналу, який є під цю пору чи не найкраще поставленим українським журналом у світі. Цього року він обходить 30-річчя свого існування і росту.

Сьогодні Союз Українок Америки начисляє 112 Відділів, розсіяних по цілій країні, приналежних до 9-ти Окружних Рад і Головної Управи, яка має приміщення у власному Домі СУА у Філядельфії, Па. Число Відділів зростало помітно у двох фа-

(Продовження на стор. 4-ій.)

Я. Гайвас

„ДОБА ЖОРСТОКА ЯК ВОВЧИЦЯ"

Уривок з поезії великого барда і мученика української націоналістичної революції, уривок цей з тристрофової поеми „Дванадцять літ кривавилась земля" в свій час належав до найпопулярніших цитат. Він був на устах у всіх. Одні його повторяли зі захопленням, інші неменше пристрасно засуджували. За цей уривок, як і за інші подібні, діставалося О. Ольжичеві чимало. Чого то йому не закидали: і накликування до жорстокости, і брак м'яких почувань, і нерозуміння „нової епохи", епохи миру і братолюбія. Моралізатори шукали своїх „надхненних" аргументів, а політики своїх. А виною поета було одне: він глибиною свого відчування, своїм розумінням подій бачив, як людство з декламацією на устах про мир і інші блага входить в стадію загострених суперечностей і жорстоких зударів. Поет - візіонер бачив упадок старого світу і народжування нового в болях і конфліктах. І один і другий будуть змагатися за своє життя, а в змаганні за саме життя людина й народи не перебирають у зброї.

Поезія О. Ольжича, зокрема така, як оцей уривок, відбивала епоху, що народжувалася на його очах, а яка тривала до сьогодні. На очах Олега - дитини, опісля Ольжича - поета й ученого розгорталися картини большевицької Апокаліпси. Він бачив власними очима „вогонь і бурю революції" і дно людини - звіря. На протязі одного десятиліття дві голодові катастрофи: одну, пороподжену подіями, які вирвалися з-під людської контролі, другу, створену божевільною доктриною і нелюдським режимом. То чи ж виною О. Ольжича було, що він писав про „добу жорстоку, як вовчиця"?

Дня 19-го листопада ц. р. преса, радіо й телевізія рознесли по світі вістку: в дотепер широкому світові невідомій місцевині Бейт Шеан, Ізраїль, арабські терористи вдерлися над ранком до житлового будинку, вбили зірваних зі сну чоловіка й жінку, Бігас, малі діти яких спаслися утечею через вікно, потім сторожа будинку, та ще й накінець „припадково" матір трьох дітей, яка заалярмована стрілами, бігла на допомогу сусідам. Ізраїльські вояки на місці вбили трьох напасників, а населення, виведене зовсім з рівноваги жорстоким учинком, спалило їхні тіла. Очевидно, всюдиприсутня преса придбала й репродукувала світлини. Світ здрігнувся, день-два і було по всьому. Зрештою, чи могло бути інакше, коли 21-го листопада сторінки газет виповнилися вістками про 17 вбитих і про 120 ранених ірляндськими терористами в двох корчмах у Бірмінґгемі, Англія. Сімнадцять зовсім невідомих терористам людей, головно молодих хлопців, зовсім непричасних до англо - ірляндського конфлікту в Північній Ірляндії наложили головами.

Справді жорстоко! Але, коли ми, роздумуючи над тим, зупинимися над жорстокостями, описаними в творах А. Солженіцина, генерала Горбатова, Гінзбурґової, Серебрякової, тоді щойно побачимо, як правильно і влучно, чотирма словами схарактеризував О. Ольжич нашу добу. Звідкіля взялася така жорстокість? Чому саме тепер, в добі таких високих наукових і цивілізаційних здобутків, ліберaторських культурних ферментів приходиться нам переходити через таке пекло, в якому одні терплять, згоряючи, а другі терплять, приглядаючись?

До такого стану не прийшло зразу. Колись теж були війни й „військові чвари", були конфлікти й революції, представниками привладних верстов обвішували ліхтарні, або, коли ліхтарень ще не було, знищували їх в інший спосіб, стинали голови королям, але після якогось часу це все вщухало. В половині 17-го століття прошуміла над Англією революція Кромвеля, спричинивши смерть багатьох на чолі з королем, під кінець слідуючого століття кипіла велика Французька революція, ще жорстокіша від англійської. Але після короткого часу все вкладалося у спокійніші береги. А оце в нашому „цивілізованому" світі кінця тому всьому не видно. Приходиться сказати: людина це створила. Людина бо є мірилом усіх речей, добрих і злих.

Майже вже шестидесятирічним терором, жорстокостями й безглуздим нищенням шаліє „одна шоста частина плянети". Немає жорстоких злочинів, яких там не придумала б влада. Наслідком їх гинули одиниці, гинули цілі верстви і „кляси", гинули народи. По вулицях їздили вози, щоб підбирати померлих з голоду, мільйони гинули безслідно в сибірських снігах, а „шляхетний" представник культурної Франції, мейор Ліону і многократний прем'єр - міністер тієї країни, Ерріо, бачив в тих самих містах тільки гарні будинки, усміхнених і задоволених людей.

В розгарі сталінських чисток інший представник „світлого" Заходу американський амбасадор у Москві писав: Сталін це неначе предсідник американської компанії... Всі вони, ті міністри й амбасадори, мусіли були знати про те, що насправді діється в „країні соціялізму". І мовчали, бо так їм наказувала їхня короткозора політика. Ясно, що жорстокість державних режимів і поодиноких груп мусіла кормитися тим, зростати від того. Світ щораз більше привикав дивитися в другий бік, коли сусідова хата горить, були різні більші й менші ерріоти, які навіть оправдували це, або, принаймні, займали поставу — „моя хата з краю..." Забували, що коли толерувати зло, то воно буде поширюватися по всьому світі, що завтра воно застукає і до їхніх дверей, та вдереться і до їхніх садиб.

Сьогодні це зло заливає цілі країни й континенти. Злочинний принцип пролетарського письменника „коли ворог не здається, його убивають" (Максим Горький) став моральною нормою, якою послуговуються щораз ширше. Вирубують себе у пень і винищують себе взаємно голодом, визначивши один одного „ворогом", африканські племена, наслівпо розкидають бомби південно-американські терористи. Чи може бути тому стрим? Очевидно! Людина є мірилом усіх речей, і тільки вона може це стримати.

До людей, що найвиразніше бачать це, бо найболючіше пережили його на собі, належимо й ми. І тому ми мусимо бути в першій лінії тих, які противляться наявному моральному звихненню. Одначе, протиставитися йому не можна „непротиставленням злу" або „вирозумінням супроти ворога", або „всепрощенням". Лихо треба засуджувати, треба його безперебійно й на кожному кроці поборювати. Толеруючи його, „всепрощаючи" йому, „шукаючи в ньому людського" ми тільки сприяємо його поширенню. Сьогодні вже зайшло так далеко, що тільки спільними зусиллями нас усіх у спільній боротьбі з іншими народами ми можемо зупинити цей варварський похід, який почався „великим жовтнем" і заливає щораз ширше нашу плянету своїми нелюдськими наслідками. Власне тут, в цьому загальному змаганні, ми знайдемо своє місце й віднайдемо себе. Тут ми мусимо придбати собі союзників. Але треба пам'ятати: твердий камінь розбивають ще твердшим молотом, а розгул зла можна спинити тільки незламною моральною поставою і непохитною в посяганні по свою високу ціль рукою.

Іванна Савицька

З МОГО ВІКНА

О, Боже добрий і ласкавий! В той день, коли тисячі людських сердець звертаються до Тебе з подякою за одержані блага: за сім'ю, майно, здоров'я і за життя, прийми тиху молитву за тих, що гейби здавалися призабутими, за самітних, вбогих, хворих і тих, що позбавлені волі.

Самітним подай надхнення не чекати в безділлі на міражне щастя, а нести те щастя скрізь там, де простягаються руки, де треба допомоги, поради, потіхи, де треба серця, бо саме в даванні, а не в одержуванні захований ключ до щастя.

Вбогим подай, Боже, ласку вдоволення навіть малим, викинути із серця завидь і жадобу багатства, прагнення земних дібр і наживи, бо вони, ті слабості, обіднюють людські істоти і зводять їх до духового жебрацтва.

Хворим подай, о Боже, силу зносити терпіння в покорі, без сліз, плачу і нарікань, без скарги на гірку долю. Влегчи їхні муки надією, дай їм ласку не вмирати в самотності, забутті і опущенні, та будь біля них, о Боже, в годині їхнього відходу.

Над тими, що ув'язнені, терплять і страждають за святу правду, розгорни, о Боже, ласки омофор, дай їм силу і мужність ґіґантів, сталевість волі, невгнучість віри, вкраси їхні чола лавровими вінками, бо вони, як і Ти, Боже, колись на хресті, мучаться і вмирають на те тільки, щоб жили другі.

ГОЛОС ЧИТАЧІВ

КРИТИКА НЕ НА МІСЦІ

Прошу помістити і мій голос про святкування Листопадових Роковин. Пані К. Олесницька в „Свободі" з 20 листопада повчає нас, як ми маємо підходити до історії наших визвольних змагань. Я чула доповідь проф. Пріцака, до якої відносяться завваги пані Олесницької, але я була також свідком наших визвольних змагань. Я вийшла з цієї доповіді крайнє огірчена і обурена, бо історичних фактів не вільно перекручувати на свій лад. І при чому тут п. Олесницька порівнює зречення Гіроґіто з божеського походження з Листопадовим Зривом? Він капітулював, а ми щойно підносили свій прапор. Якщо наші вчені не зуміють пошанувати тих, що боролися за незалежність України, ми далеко не зайдемо.

Я бачила своїми очима і радувалась, як наша Галицька Армія перемагала поляків, але коли прийшла зі Заходу армія Галлера, добре озброєна гарматами і кулеметами і коли наші під Гологорами біля Золочева ввійшли з нею в бій, то вони перемогли. Бій був запеклий, наших дуже багато полягло. З моєї родини всі чотири хлопці, що були в Галицькій Армії, полягли і багато ще чоловіків з мого рідного села. — А критикувати тепер тих, що в гробі і не можуть оборонитися, — це не гідно.

Анна Руда
членка 127 Відд. УНС.
Боффало

О. Шевченко

„ЦЕРКВА І МОЛОДЬ"

(В боротьбі за душу української людини)

1

За душу молодої людини, навколо нас і в цілому світі, іде шалена боротьба. Бо очевидним і незаперечним є, що керувати майбутністю світу, державою, громадою, чи навіть церквою буде той хто полонить сьогоднішню молодь. Українська молодь безперечно також знаходиться в перехресних вогнях цієї битви. Українська церква може сміливо й найефективніше протиставити ся нападам на її дітей — українську молодь. Церква — священнослужителі морально покликані Богом вести перед у тій жорстокій боротьбі.

Метою цієї доповіді не є подати сухий матеріял наукової праці, але звернути увагу на життєві, практичні моменти життя української громади, пригадати проблеми взаємовідношення церкви, родини, школи і молодечих оранізацій.

Проблема ця стає занадто пекучою: Коли пригадаємо, що, на приблизно 100 парафій УПЦ в ЗСА, сьогодні є всього лише біля десятка українських суботніх шкіл, які охоплюють біля 700 осіб юнацтва, тобто якихось 20% всієї молоді шкільного віку. Коли пригадаємо з яким темпом щорічно зменшується кількість учнів у цілоденних укр. школах (для прикладу укр. католицька школа св. Юра в Ню Йорку). Коли пригадаємо, який жахливий процес русифікації переводить ся сьогодні в Україні. — І нарешті коли пригадаємо, що наша молодь, а навіть деякі батьки, залюбки вживають іншої неукраїнської мови, за яку Морози, Караванські, Світличні і тисячі подібних караються, мучаться, але не каються...

Проблема ця дуже серйозна і тому мусимо погодитися, що щось мусить бути змінене, щось мусить бути зроблене, щоб не допустити до більшої кризи української духовости національного характеру поза межами України.

Молодь, очевидно, є центром уваги, церква є її духовий провідник, і тому перед нами в повній широті завжди і повсякчас повстає тема: Церква і молодь.

Українська Православна Церква відмінна від інших церков основою свого походження й росту. Вона є з крови й кости частиною українського народу, і тому з цього випливає ясне твердження, що без українського народу, його культури, його духовости не буде Української Православної Церкви.

Українська Православна Церква, відродилась в 20-их роках, в огні і бурі революції, під проводом безсмертного ісповідника християнства бл. п. Митрополита В. Липківського ступила сміливо в новий етап свого існування. Мало інших Церков у світі, за які було б пролито стільки крови їх дітей, починаючи з наймолодшого і кінчаючи найстаршим віком. Наша Церква ніколи не намагалася підкорити ніяку іншу Церкву — наша Церква боролася й бореться за свободу, за рівність. Все це є здобутки нашої історії — найвищих людських чеснот, на базі яких має можливість виховуватися наша молодь.

Молодь — це людський процес виховання, який відповідно оформлюється і приготовляється до майбутніх обов'язків. Це наймолодша віком група в громаді, парафії, доля якої буде, в першу чергу, залежати від того, як ця молодь буде приготована до несення тягару відповідальности.

Ця молодь знаходиться всюди. Найбільше її покищо в наших українських школах. Їй повинні ми віддати найбільшу пошану, бо вона здобуває плоди науки, щоб скріпити свою духовість для дальшого розвитку української культури. Частина її знаходиться по різних українських молодечих організаціях. Ця молодь дуже ефективна, бо вона вже вкладає свою працю в зріст і розбудову нашого суспільства.

І нарешті є ще молодь, яка лише існує, бо не належить до жадної української молодечої оранізації, ані не відвідує української школи, ані, дуже можливо, не ходить до церкви, бо батьки очевидно її не приводять і не посилають. І ось всю цю молодь наша церква мусить знайти, мусить нею заопікуватися, мусить до неї завжди приходити з допомогою. Церква і її священнослужителі морально зобов'язані допомагати молодій людині збудувати найсильніший фундамент її майбутности. Вони мають бути активними в житті молоді, — цебто бути з ними в школі, в молодечих організаціях і, очевидно, як близькі дорадники родинного життя, бо:

В українській школі молода людина не лише вчиться читати й писати українською мовою. Вона вчиться жити й творити спільно зі своїми товаришам по-крові. Вона вчиться розуміти минуле своїх предків. Вона вчиться розуміти незаперечну вартість української субстанції і своєї рідної церкви. Ми часто чуємо що „мої діти вміють говорити по-українськи і тому немає потреби їм ходити до української школи". Але порівняймо це до молитви: кожний з нас окремо міг би молитися вдома і не приходити на Службу Божу. Але ми знаємо силу збірної молитви, ми знаємо, що ця сила перемогла й винесла на чисті води Українську Православну Церкву, оформивши її як самостійну національну церкву. Очевидно це не означає, що кожний молодий юнак піде студіювати теологію й стане священиком. Але це напевно означає, що юнак чи юначка вже від шкільної лавки навчаться розуміти й уміти працювати для своєї рідної Церкви, для свого народу принаймні на такому самому рівні, як її попередники, або ще й краще. Той факт, що в публічних школах сьогодні заборонено молитву, заборонено церкву, ще більше підтверджує потребу активізації священослужителів в українських школах.

(Продовження буде).

СОЮЗОВІ ОКРУГИ! ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ЮВІЛЕЙНУ МЕТУ УНСОЮЗУ — 90.000 ЧЛЕНІВ! ОСЯГНЕМО ЇЇ, ЯКЩО ВСІ ВІДДІЛИ ОКРУГ ПРИДБАЮТЬ МІСЯЧНО БОДАЙ ПО 2 ЧЛЕНИ І ЯК ВАША ОКРУГА ВИКОНАЄ ОРГАНІЗАЦІЙНУ КВОТУ НА 100%.

18-ий і 70-ий ВІДДІЛИ СУА в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.
— влаштовують —
РІЗДВЯНИЙ БАЗАР
в неділю, 8-го грудня 1974 року, о год. 8:30 р. — 3 по пол.
при 212 President Street, Passaic, N.J. (навпроти церкви св. о. Миколая)
Можна набути вишивки, кераміку, скульптуру Я. Геруляк і Ю. Федорука, картини мистців: С. Гнатів, Ірини Феденишин, Люби Мазяр, Христини Юрків, емалії К. Шонка, картки, печиво та різні виграші.

ОСЕРЕДОК СУМА ім. Т. ШЕВЧЕНКА в БРУКЛИНІ, Н. Й.
— влаштовує —
КОНЦЕРТ
що відбудеться
в неділю, 8-го грудня 1974 року
в залі Українського Народного Дому
216 Grand Street, Brooklyn, N.Y.
В мистецькій програмі беруть участь:
- Вокальне тріо „СОЛОВЕЙКИ" Осередку СУМА з Філядельфії, Па.
Співають: ТАМАРА ПЕТРАЦИН, МАРІЯННА МЕЧНИК і МИРОСЯ НОВАКІВСЬКА
Під керівництвом: Проф. ЗОЇ МАРКОВИЧ
Вокальний виступ оперової співачки — ОЛЕНИ ПИШАЦЬКОЇ
- Гуморист ІВАН КЕРНИЦЬКИЙ-ІКЕР
Початок — 4-та по пол. Вступ — $3.00
Запрошуємо Українське Громадянство взяти участь.

Пл. Курінь „Перші Стежі"
улаштовує
ВИСТАВКУ ЛІНОРИТІВ
ВОЛОДИМИРА БАЛЯСА
Неділя, 1-го грудня 1974 року
в Нюарку, Н. Дж.
у залі Церкви СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ
від год. 9-ої рано до 2-ої по пол.
Неділя, 8-го грудня 1974 року
у Трентоні, Н. Дж.
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
Відкриття Виставки год. 1:30 по пол.

КРУЖОК МАТЕРЕЙ при ШКОЛІ СВ. ІВ. ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. Дж.
— влаштовує —
в суботу, 7-го грудня 1974 року
о год. 5-ій по пол.
в шкільній авдиторії
МИКОЛАЇВСЬКИЙ ВЕЧІР
Сценка — „ХЛЯП ЗА СЦЕНОЮ"
У ВИКОНАННІ НАШИХ ШКІЛЬНИХ ДІТЕЙ
Небесна канцелярія буде відкрита від год. 2-ої по пол. того самого дня, в тій же залі.

Sponsored by N.Y. State Council on the Arts

НЮАРК, Н. Дж.
Неділя, 1-го грудня 1974 р.
НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж.
Заля VAILSBURG HIGH SCHOOL
Ivy Street, біля Церкви
Год. 4-та по пол.
Вистава відбудеться!

УКРАЇНСЬКИЙ ОПЕРНИЙ АНСАМБЛЬ НЮ ЙОРК
виконає
КОМІЧНУ ОПЕРЕТУ
на три дії
НАТАЛКА ПОЛТАВКА
І. Котляревського
Муз. М. Лисенка

ЙОНКЕРС, Н. Й.
Неділя, 8-го грудня 1974 р.
ЙОНКЕРС, Н. Й.
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ ДІМ
Palisade Avenue
Год. 5-та по пол.
Передпродаж квитків — Український Народній Дім

Виконавці оперові співаки і драматичні актори. Наталка — укр. дівчина Т. ЛИХОЛАЙ, Терпелиха — мати Г. АНДРЕАДІС, Петро — І. ГОШ, Микола — Р. КИЗИК, Тетерваковський — возьний М. ЯБЛОНСЬКИЙ, Макогоненко — виборний Л. РЕЙНАРОВИЧ. Камерна оркестра. Концертмайстер — В. БОСИЙ. Музичний керівник — маестро Л. СТРУГАЦЬКИЙ. Постанова — Т. ФЕДОРОВИЧ. Декорації Українського Оперного Ансамблю.

Помер Пол Таборі, приятель і оборонець українських письменників

(ОТ) — Відомий англійський письменник і публіцист Пол Таборі помер у Лондоні 9 листопада ц. р., залишивши у смутку велике суспільство письменників у цілому світі. Від довгих років Пол Таборі був активний захисник свободи слова й оборонець всіх письменників, переслідуваних і в'язнених різними диктаторськими режимами за їхню письменницьку діяльність. В останньому часі Таборі очолював Комісію оборони письменників у в'язницях при ПЕН Інтернешенел. Таборі відомий і нашим українським письменникам. В 1966 році, коли в Ню Йорку відбувався 34-ий Світовий Конґрес Письменників, він допоміг групі українських еміґраційних письменників — членів ПЕН з рамени Об'єднання Українських Письменників „Слово" винести на загальну сесію справу оборони тоді арештованого совєтським режимом Івана Світличного і товаришів та винести ухвалу Конґресу з засудженням насильства над українськими письменниками в Совєтському Союзі. В останньому часі Таборі з великою сердечністю поставився до тепер світової акції в обороні Валентина Мороза. Він особисто в порозумінні з організацією Амнесті Інтернешенел — на прохання Президії „Слова" вислав дві телеграми до секретаря Комуністичної Партії Совєтського Союзу з домаганням звільнення Валентина Мороза з ув'язнення. Його стараннням Президія ПЕН Інтернешенел поставила кандидатуру Валентина Мороза на почесного члена цієї світової організації письменників. В останньому листі, датованому в жовтні ц. р., Таборі запевняв Президію „Слова", що він доложить усіх старань, щоб акція ПЕН Інтернешенел в обороні Мороза принесла у висліді його звільнення з тюрми. Пол Таборі розумів справу еміґраційних письменників тим більше, бо самий був уродженцем Мадярщини, що тепер також в орбіті совєтського тоталітарного зашморгу. Він народився 5 серпня 1908 р. в Будапешті, син відомого мадярського журналіста Корнелія Таборі. Закінчивши Університет цісаря Фрідріха Вільгельма двома докторатами (з філософії в 1930 р. і з економії в 1932 р.), Пол Таборі перенісся на постійне до Лондону і тут спершу працював закордонним кореспондентом, а потім вповні присвятився письменницькій діяльності. Він є автором коло сорока романів, що їх видав під своїм власним прізвищем і під псевдонімами (Пітер Стеффорд і Крістофер Стівен). Писав для фільму, радія і телевізії: співпрацював із славним режисером лордом Олександром Кордою. Таборі був ініціятором і засновником Міжнарод. Письменницької Гілдії, з великою увагою ставився до письменників різних народів на еміґрації. Одна з його найкращих книжок це „Анатомія вигнання", в якій він аналізує важке становище втікача-еміґранта. Він також був ініціятором Комісії для оборони ув'язнених письменників, що її в остан. часі очолював. Довгі роки редаґував антологію еміґраційних письменників в англійській мові „Пен ін екзайл". В особі Пола Таборі українські письменники втратили приятеля в Президії Світового Об'єднання Письменників.

Засуджено вірменського дисидента на сім років в'язниці

Москва. — Академік Андрей Сахаров повідомив закордонних кореспондентів 23 листопада про те, що 22 листопада у Єривані совєтський „народний суд" засудив на сім років ув'язнення 25-літнього вірменина Паруйра Айракіяна. П. Айракіяна арештовано і суджено за нібито приналежність до Вірменської Національної Партії. Цей присуд є одним з цілого ряду засудів вірменських патріотів, які протиставляться русифікації і колоніяльній політиці Москви у Вірменії.

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ і ПІДПРИЄМЦІВ в НЮ ЙОРУ, Н. Й.
з сумом повідомляє, що несподівано відійшов від нас в дні 25-го листопада 1974 року
сл. п.
ОСИП ДИБА
довголітній член Організації та член Управи СУКіП.
ПАНАХИДА в середу, 27-го листопада, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми при 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й.
ПОХОРОН в п'ятницю, 29-го листопада 1974 р. о год. 9:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра, а опісля на Український Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Проситься всіх Членів взяти участь в похоронах.
Родині Покійного складаємо наші глибокі співчуття.
СУКіП

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Дорогого МУЖА, ТАТА і ДІДА
бл. п. Д-ра
БОГДАНА ЛЕВИЦЬКОГО
будуть відслужені
СЛУЖБИ БОЖІ
ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ
в Церкві св. Юра у Ню Йорку
у ВІВТОРОК, 3 ГРУДНЯ ц. р. о год. 8:30 рано,
у СУБОТУ, 7-го ГРУДНЯ ц. р. о год. 8:30 рано
Проситься у цей день згадати Покійного у своїх молитвах.
Горем опечалена —
ДРУЖИНА, ДІТИ і ВНУКИ

З глибоким сумом повідомляємо Рідню, Приятелів і Знайомих, що по довгій і тяжкій недузі відійшов у Вічність, дня 26 листопада 1974 р. наш Найдорожчий МУЖ і БАТЬКО
бл. п.
Інж. ВІКТОР ВАКУЛОВСЬКИЙ
Сотник Української Армії, учасник Зимового Походу і Лицар Залізного Хреста, агроном і кооператор, який брав чинну участь в економічному відродженні Галичини між двома світовими війнами, голова Президії Ради і член Вищого Проводу Гетьманського Руху.
ПАРАСТАС буде відслужено в церкві св. Покрови при 12-ій вул. і Оаклейн Авеню, в п'ятницю, 29-го листопада, о год. 7-ій вечора.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 30 листопада 1974 р. о год. 9-ій ранку в церкві св. Покрови, а звідти тіло Покійного буде перевезено на Український Православний Цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. (Похороном займається похоронне заведення Пасевича при 109 E. Tabor Rd., Philadelphia, Pa.).
Горем прибиті:
ГАЛИНА — дружина
ВІКТОРІЯ і МАРІЯННА — доньки
СВІТЛЯНА ГРИБІНСЬКА з родиною — племінниця
ВАДИМ ВАКУЛОВСЬКИЙ з родиною — племінник

Т-ВО за ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ — ВІДДІЛ БОФФАЛО
повідомляє, що
в неділю, 1-го грудня 1974 року
о год. 3-ій по пол.
в залі ШКОЛИ СВ. О. МИКОЛАЯ
при 995 Fillmore Avenue, Buffalo, N.Y.
— відбудуться —
ШИРШІ ЗБОРИ МИРЯН
ДОПОВІДЬ НА ТЕМУ
„СУЧАСНИЙ СТАН УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ"
виголосить
ред. Василь Пасічняк
До масової участи в зборах запрошує —
УПРАВА ВІДДІЛУ

ГЕТЬМАНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ — ВІДДІЛ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.
з глибоким сумом повідомляє, що 26-го листопада 1974 року помер
св. п.
Інж. ВІКТОР ВАКУЛОВСЬКИЙ
член Вищого Проводу Гетьманського Руху, учасник Визвольних Змагань, Лицар Залізного Хреста, агроном, кооператор в Галичині між двома світовими війнами, громадський діяч.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
ГЕТЬМАНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.
Опечаленій Дружині і Донькам, складаємо глибокі вислови співчуття.

ЧЛЕНКИНІ ВІДДІЛУ ОЖ ОЧСУ в АСТОРІЇ
повідомляють, що
8-го грудня 1974, о 4-ій год. по пол.
в ДОМІ СУМА, 30-14, 31st Avenue, Astoria, N.Y.
— відбудеться —
АНДРІЇВСЬКИЙ ВЕЧІР
З ВЕСЕЛОЮ ПРОГРАМОЮ ПРИ КАВІ І СОЛОДКІМ
Вступ 2 дол. Для Молоді вступ вільний.
Запрошується Громадянство, головно Молодь до численної участи.
ІМПРЕЗОВИЙ КОМІТЕТ

Увага! АСТОРІЯ, Н. Й. Увага!
До відома всього Громадянства в Асторії, Н. Й.
ВІДДІЛ ОЖ ОЧСУ ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО
22 грудня ц. р., почавши від 8 год. рано
в ДОМІ СУМА, ч. 30-14, 31st Ave., Astoria, N.Y.
буде відкритий
РІЗДВЯНИЙ БАЗАР
Про точніші інформації просимо звертатися на число телефону: 726-7602
Дохід призначений на Суспільну Опіку при ОЖ ОЧСУ.
КОМІТЕТ

Ділимося сумною вісткою з Приятелями, Знайомими і Українським Громадянством, що у вівторок, 12-го листопада 1974 року, по довгій недузі відійшов у Вічність мій Незабутній МУЖ, БАТЬКО і ДІДО
сл. п.
МИХАЙЛО ЧУХНОВСЬКИЙ
уроджений 18-го жовтня 1893 р. в Україні, село Петрилів, пов. Товмач, б. директор Союзу Кооператив, знаний підприємець і гарячий український патріот.
У глибокому смутку
ЛЕОКАДІЯ — дружина
БОГДАН — син
МАРИСЯ — невістка
д-р ІЛЛЯ МУЛА — сестрінок
ДОНЯ ШИНКАР — сестрінка з мужем і сином

Дебютовий фортепіяновий речиталь Лідії Артимів у Ню Йорку

Ліда Артимів

Піяністку Лідію Артимів довелось мені вперше слухати 5-го березня 1973 р. на ІІ концерті в Музичній Академії у Філядельфії. Вона була, як також і зараз є, ученицею славного піяніста Гері Графмана і цей концерт влаштувала їй філядельфійська Музична Академія для досягнення ступня „бечелор оф мюзік" з фортепіяну.

Програма цього концерту складалася з таких творів — Бетговен: Соната Ес-дур, оп. 27; Ліст: Соната г-моль (одночастинна); Дебюссі: Три прелюдії; Шуман: Карнавал, оп. 9.

Дорога поїздом не дозволила мені тоді прослухати сонату Бетговена. Інші точки програми цього концерту Л. Артимів у Філядельфії були для мене надзвичайною несподіванкою в тому, як могла тоді 18-річна студентка переконувати слухача про таку вже технічну і музикальну зрілість у виконанні кожного твору. То ж спішила я зі щирою цікавістю на ІІ дебютовий речиталь в Ню Йорку, що відбувся 21-го жовтня ц. р. в залі Метрополітального Музею Мистецтва при 82-ій вул. і 5-ій евеню.

І цим разом не могла я ніяк вспіти автобусами на час, щоб послухати цю саму сонату Бетговена, що була також точкою програми. Під час виконування інших точок концерту, тобто Шумана „Фантазіштіке" оп. 12; Шуберта Сонати а-моль, оп. 42; Ноктюрну Шопена в Е-дур, оп. 62, ч. 2 та Шопена Польонезу фіс-моль, оп. 44, — мій подив для мистецької зрілости Лідії Атримів щораз більше зростав.

Багато краща заля й інструмент дозволили Лідії виявити себе вповні. Її гра від перших до останніх тактів робила переконливе враження так під оглядом розуміння і відтворення музичного змісту, як під оглядом зрілої піяністичної техніки. Найважніше, що Лідія зуміла кожним виконуваним твором впровадити слухача в мову музики. Незбита музична пам'ять, самоконтроля, впевненість і переконливість власної інтерпретації дозволяли виконувати і слухати програму без найменшої тіні нервового напруження. Співність і м'якість тону, вміння добути багатий кольорит з інструменту, техніка різнородного удару та багата і широка скаля в динаміці і експресії, — все це засвідчило, що Лідія Артимів вже сьогодні, як 20-річна піяністка є мистцем високої кляси. Очевидно, все це є вислідом її небувалого музичного таланту й інтеліґенції, а над усе величезного вкладу праці не тільки рук, але головно всецілого включення себе й віддання на службу піяністичного мистецтва.

Реакція майже виключно американської публіки була така, що відчувалося повну сконцентрованість і захоплення її грою кожного слухача, а виклики „браво" і ставання з місць поодиноких осіб підтверджувало такий же подив для молодої української мисткині, який був і в мене. Лідія Артимів подає незаперечні надії стати в майбутньому, про сприятливих умовинах, одною з найкращих піяністів цієї країни.

Лідія вже 8-річною дівчинкою виступала вперше з Філядельфійською Оркестрою. В 1969 р. була переможцем в „Шопенівськім Конкурсі Молодих Піяністів" у Боффало, Н. И., як також в 1972 р. переможцем Шопенівського Конкурсу „Косцюшко-Фундації" в Ню Йорку. Виступала з Філядельфільською Оркестрою, з Фільгармоніками в Боффало і Симфонічною Оркестрою в Кантон (Огайо), та давала концерти у Фільгармонічнім Музеї Мистецтва в Дармод — коледжі, Ню Гемшер. Брала участь в „Марльборо-фестивалі" в сезоні 1972-74, і концертувала, як солістка й співвиконавець камерної музики. Кілька місяців тому виступала в Лінкольн-Сентер зі своїм учителем Гері Графманом („Філядельфійський Інквайрер"). Перед нею 40 концертів до кінця біжучого року в Америці і запрошення з концертами до Італії в лютому 1975 р.

Здавалося б, що такий український талант повинен би бути загальним зацікавленням нашого громадянства, принайменше цієї частини, яка живо інтересується музикою, чи мистецтвом взагалі. Саме тепер, коли дискутуємо в наших часописах над тим, чи нам цікавитися українським мистецтвом і мистцями, яких спроваджуємо, чи підтримуємо, бо їх присилають з СССР для ширення української культури, — ми могли б звернути куди більшу увагу на наші таланти у вільному світі. Ці таланти, хай хоч у вимкових випадках, абсолютно дорівнюють присланим талантам з СССР і зрівнюються з ними вкладом труда й серйозної настанови для пропагування мистецтва. Тут тільки треба створити сприятливу атмосферу, щоб такі наші таланти, як Лідія Артимів, відчували нашу моральну підтримку, а ми принаймні, поцікавившись їхнім ростом і досягненнями, могли б тоді погордитися ними, як своїми власними першорядними мистцями.

Коли маємо українські концертові бюра, які включили себе в акцію С. Юрока, треба б звернутися з проханням до цих наших українських концертових підприємців, щоб взяли того роду наші таланти під опіку уряджуванням їм концертів і якраз для них постаралися про відповідну пропаґанду. Маючи таку підтримку, молоді таланти, як Лідія Артимів, краще відчують, що вони є членами українськ. спільноти, і зможуть в майбутньому, осягнути відповідні мистецькі позиції в світі, заго ворити до нас і до чужинців з концертової естради мовою українського мистецтва.

Галя Клим

Демократичні губернатори запропонували плян для розв'язки економічних проблем

Гілтон Гід, С. Каролайна. — Зібравшись на своїй щорічній конференції, демократичні губернатори випрацювали ряд резолюцій і рекомендацій в економічних справах, які будуть представлені урядові президента Форда. Між іншими, конференція домагається негайно застосування контролі платень і цін на товари широкого вжитку; негайного схвалення Конґресом обниження податків для біднішого прошарку населення і піднесення тих же податків для нафтових компаній і великих корпорацій; зменшення імпорту нафти, аж до часу обниження цін нафтовими продуцентами; реформи податкової системи і, якщо цього буде потрібно, раціоналізації нафти.

Більше ял 20 з усіх 32 демократич. губернаторів взяли участь в конференції, в тому 12 новообраних, які ще не перебрали своїх функцій. Як відомо, демократи здобули 28 місць у 35-х стейтах і число ґубернаторів демократів збільшиться до 37. Приявні тепло вітали нововибраного ґубернатора Нюйоркського стейту, Гю Кері, ім'я якого все частіше згадується між можливими кандидатами на президента ЗСА у виборах в 1976 році.

Нотатник Ювілейної Конвенції СУА

Ціла Конвенція, урочистий полуденок та бенкет відбудуться у Статлер-Гілтон готелі при 33 вул. та 7 еве. — 18-ий поверх. Відкриття у п'ятницю, 29-го листопада о год. 10-ій.

Урочистий Полуденок у честь голови СУА п. Лідії Бурачинської відбудеться у п'ятницю, 29-го листопада о год. 1 по полудні. Кошт обіду 10 дол.

П. Олена Лотоцька, почесна голова СУА, буде на нарадах Конвенції; Вона також буде вручати почесні грамоти заслуженим відділам у п'ятницю по полудні.

Наради комісій будуть відбуватися в суботу рано. Запрошуємо до участи у працях комісій. Очікуємо, що наші членки внесуть до нарад комісій енерґійну думку.

Бенкет відбудеться в суботу вечором — год. 7. Зголошення приймає п. Іванна Венцаль тел. СУ 5-9581. Ціна квитка 25 дол.

Пригадуємо членкам та гостям, що поруч з Конвенцією будуть відбуватися 3 цікаві виставки: виставка книжок, образотворча та народного мистецтва.

Пригадуємо, що реєстраційна оплата для гостей та членок не-делеґаток виносить 3 доляри.

На Конвенцію приїде багато осіб з-поза Ню Йорку, також маємо надію, що прийде на неї чимало членок інших заприязнених жіночих організацій та ширший загал громадянства. Тож просимо усіх наших членок прийняти на себе почесну ролю господинь, служити інформацією та допомогою нашим милим гостям.

О. С. П.
Конвенційний Комітет

„ГИМН УПЕРТИМ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

зах вже після Другої світової війни: з припливом хвилі нової еміґрації у 40-их і 50-их роках та з творенням Молодечих Відділів у 70-их роках. Членство обидвох фаз поширювало й усучаснювало діяпазон дії організації. Широкий вахляр многогранности цієї дії не вдалося охопити в одній статті. Але ми є свідомі того, що 50-річна доба Союзу Українок Америки ввійде до історії української спільноти як вагомий і цінний чинник, а Золотий Ювілей в листопаді ц. р. буде його черговим творчим етапом; дальша допомога і оборона нескореної України займатиме в ньому належне перше місце.

ВЕЛИКА ГРОМАДА СУПРОВОДИЛА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

суботу, 23-го листопада з похоронного заведення до катедрального храму св. о. Николая, де три священики відправили Молебен і Службу Божу, а під кінець о. шамб. П. Леськів виголосив прощальну промову в обох мовах. Співав катедральний хор св. Николая під управою дир. Дж. Іванюка. Домовину несли представники місцевої Округи УНС: М. Ольшанський, М. Олек, заст. голови Округи інж. Л. Боднар, головний радний д-р М. Куропась, заступник предсідника 221-го Відділу УНС В. Засадний, в почесній асисті визначних громадян і громадянок Чикаґо і околиці. Домовина була прикрита союзовим прапором, що його після закінчення похоронів голова Округи передав дружині Покійного пані Марії, яка ішла за домовиною разом із Ріднею в товаристві головного предсідника И. Лисогора, д-ра Р. Смука та ін. З катедри вирушив похоронний похід, зложений з довгої валки (ок. 100 авт), побіч Союзового Дому при вул. Вестерн, що його Покійний очолював майже 30 років, на якому повівав жалобний прапор, на цвинтар св. Николая, де побіч гробівця відомого українсько - американського діяча, — сл. п. Івана Дужанського та інших союзових і громадських діячів, зложено домовину з тлінними останками сл. п. Тараса Шпікули.

Після похоронів відбулися поминки в ресторані „Бельведер", під час яких деякі з присутніх, приятелі зі спільної праці або з товариських зв'язків, мали нагоду поділитися своїми споминами про цю вимкову постать померлого діяча, що його втратила Громада та якого тяжко буде заступити у громадській і союзовій праці. Зокрема згадали Покійного та його заслуги, Иосип Лисогір, д-р Мирон Куропась, п-і Олена Олек, п-і Катерина Доманчук - Баран — головний контролер Українського Робітничого Союзу, мґр Уляна Целевич — голова Крайової Управи Жінок ОЧСУ — від Визвольного Фронту. Андрій Іванюк — заст. голови Дому Відділів УНС, Филип Васильовський — кол. предсідник 221-го Відділу УНС і під кінець д-р Роман Смук, який проводив поминками. Від імени Родини Покійного подяку склав син Покійного д-р Тарас Шпікула, молодший. Пізно по полудні цієї пропам'ятної суботи розходилися учасники поминок зі сумними думками про Людину - Діяча, що його не можна буде заступити. Вічна йому пам'ять!

РОЗМОВА З ЛЮДИНОЮ, ЯКА БУЛА...

(Продовження зі стор. 1-ої)

Дальше говорить Кудірка, що радіопрограми в Україну повинні бути масово спрямовані до молоді там, їм потрібно ввесь час казати, що вони українці, а не зрусифіковані „радянські люди". Режим смертельно боїться свідомого молодого українця, чи литовця, чи вірмена, тому він так дико з ними розправляється. „Ви тут, на заході, маєте вільний доступ до уряду, преси телевізії, радіо — це мусите якнайпильніше використовувати, бо лише освідомлені, мудрі люди тут зможуть допомогти розкрити гнилу совєтську систему і витягнути мільйони людей з пекла. Захід мусить нарешті зрозуміти, що совєтська влада живе в страху перед заходом, вони бояться навіть своїх танків, бо не знають, що думає людина, яка ними керує..." — каже Сімас Кудірка.

Питаю, чи переслідувано його родину. На суді Кудірка просив, щоб не карали його родини і йому так обіцяно ,але так не сталося. Сконфісковано все їхнє майно, старались розбити родину, забрати дітей. Лише завдяки друзям і добрим людям збереглася його родина впродовж цих чотирьох років. Рівнож під час слідства був сильний натиск на дружину, щоб вона вплинула на нього і він „покаявся", казали: — „твій чоловік вернеться з лагерів хворий, калікою, який лише валятиметься по лікарнях, а як він покається, ти будеш мати мужа здорового". Але дружина не намовляла, а Сімас не каявся, і вони все ж таки здорові й щасливо разом.

Бажаю їм щастя у цій вільній країні і висловлюю надію, що такого щасливого дня, який пережила литовська громада з нагоди відвідин родини Кудірків у Клівленді, дочекається теж українська громада і тоді вони, литовці прийдуть до нас на це радісне свято.

Мабуть ми ще вклали замало зусиль, в нас ще не свято...

Просимо того Пана, що заміняв ПАЛЬТО проф. Я. Гурського по Науковій Конференції НТШ, в неділю, 24-го листопада 1974 р. в Українському Інституті Америки в Ню Йорку — звернути пальто на адресу:
Shevchenko Scientific Society, Inc.
302-304 West 13th Street, New York, N.Y. 10014

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2

З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 29-го листопада ц. р. о год. 7:30 вечора у приміщенні Клюбу — 149 2-га евеню в Ню Йорку інж. Нестор Пінковський виголосить доповідь на тему: „Розквіт і упадок імперії Інків". Доповідь буде ілюстрована цікавими прозірками.

РІЗДВЯНИЙ ЯРМАРОК В СИРАКЮЗАХ

Сиракюзи. — 34-ий Курінь Пластових Юначок в Сиракюзах-Ютиці інформує, що заходом Куріня відбудеться Різдвяний Ярмарок в церковній залі в Сиракюзах в днях: неділя, 1-го грудня, год. 8-1:30; субота, 7-го грудня, год. 4-8 по полудні; неділя, 8-го грудня, год. 8-1.30. На Ярмарку можна набути: книжки, вишивки, святочні картки, кераміку, дитячі забавки, свіже печиво, каву і чай; великий вибір емалій К. Шонк-Русича.

„ДНІ УКРАЇНСЬКОГО АКТОРА" В ГАРТФОРДІ

Гартфорд, Конн. — Об'єднання Мистців Української Сцени (ОМУС) влаштовує в Гартфорді, Конн. під патронатом УККА в днях 28, 29 і 30-го листопада ц.р. в залях Українського Народного Дому 961 Ветерсфілд евеню — „Дні Українського Актора". В програмі виступлять визначні актори і співаки української сцени ЗСА і Канади. Свою участь у зустрічі заповів відомий фільмовий актор Майк Мазуркі з Голливуду.

ДОПОВІДЬ Б. ОЛЕКСАНДРОВА В ТОРОНТО

Об'єднання Українських Письменників „Слово", філія в Канаді, повідомляє, що в суботу, 30 листопада ц. р. в залі інституту св. Володимира в Торонто, письменник Б. Олександрів виголосить доповідь „Учитель краси й доброти" (з проводу 10-ої річниці з дня смерти Максима Рильського). Доповідь буде ілюстрована деклямаціями артистів Зіни Зубович та Дмитра Романика. Початок о 8-ій год. вечора.

Уряд старається відділити „Вестерн Електрик" від „Ей-Ті-Ті"

Вашингтон. — Федеральний уряд вніс клопотання до суду, вимагаючи відділення фірми „Вестерн Електрік" та уряду телефонічних компаній від великої корпорації „Амерікен Телефон енд Телеґраф Компані" (Ей-Ті-Ті), бо вважає, що „Ей-Ті-Ті" нелеґально монополізує комунікаційну індустрію. Уряд вимагає, щоб „Ей-Ті-Ті" позбулася 23-ох місцевих т е л ефонічних фірм, або задержала ці фірми, але тоді позбулася тих телефонічних компаній, які передають на далекі віддалі. Заступник асистента генерального прокуратора Кіт Клірвотерс заявив, що „Ей-Ті-Ті" нелеґальними способами не допускає конкуренції, особливо в обслузі бизнесового сектору. Натомість предсідник „Ей-Ті-Ті" Джон деБаттс заперечив твердження Уряду та заявив, що якщо його корпорація буде змушена позбутися місцевих або крайових телефонічних компаній, або фірми „Вестерн Електрік", яка виробляє частини для телефонічної індустрії, то комунікаційна індустрія буде розчленована до такої міри, що телефонічна обслуга дуже погіршиться, а також зростуть кошти цієї обслуги. Уряд натомість твердить, що конкуренція може спричинити обниження в коштах телефонічної обслуги. Як відомо, „Амерікен Телефон енд 'Телеґраф Компані" є найбільшою приватною корпорацією в світі. Коментатори думають, що судова розправа розпочнеться щойно за три роки, а опісля ще більше часу промине на різні відклики тощо.